

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 50—
pol leta 25—
četrt leta 13—
na mesec 4.50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 55—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 60—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin, dvakrat po 11 vin, trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin, parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročila vedno po nakazilu. Na samo pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 48—
pol leta 24—
četrt leta 12—
na mesec 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v l. nadstr. levo), telefon št. 34

Pomen jugoslovanskega vprašanja.

III.

(Govor poslanca dr. Smolke v državnem zboru dne 18. julija t. l.)

Zakaj niso znali Nemci tekmo jednega stoletja pridobiti Slovence za sebe, kakor so to storili Francozi z Alžirci v mnogo krajšem času? Bili so oboževalci fizične moči in vidijo v njej vso modrost vladanja. Danes kakor pred tisoč leti. Omenil sem slovenski plebs, t. j. slovenski narod. Vprašanje je, ali so Slovenci v kolikor jim je bilo sploh dovoljeno, da se izjavijo. Ne sme se pozabiti v kakšnih nenormalnih razmerah živi danes naš narod. Že od začetka vojne na celim jugu monarhije ne sme izhajati noben srbski list. V Dalmaciji, Hrvaški in Bosni, torej v večjem delu jugoslovanske zemlje so prepovedane vse skupščine in res se ni vršila nobena, odkar je izbruhnila vojna. (Čujte, čujte.) V istih deželah je podvržena vsa privatna korespondenca še vedno vojaški cenzuri. A kljub vsemu temu je narod govoril. Cela Bosna je narodno zedinjenje z edino izjemo malega dela prebivalstva, nenarodnega fevdalnega plemstva, ki vidi najboljši zavarovanje svojih latifundij in svojih privatnih interesov v čim ožji zvezi z madžarski fevdalci. V Dalmaciji so se izjavili za narodno ujediničenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, za pravico samoodločbe in za narodno državo priznani voditelji vseh strank brez izjeme, do čim je prišlo iz pokrajine že prej na stotine stičnih izjav z nešteti tisoč podpisi. Istra je ravnotako enodušna in odločna za jugoslovansko državo. Hrvaška in Slavonija naposled sta v mnogostevnih narodnih izjavah najrazličnejših strank pristali na isto načelo. Opozorjam na ponovne izjave voditeljev radikalne državopravne Starčevićeve stranke, socialno - demokratske stranke, hrvatske seljačke stranke, katoliško - demokratske skupine, takozvanih disidentov koalicijske in naposled na zadnje govore voditeljev stranke večine, hrvatsko - srbske koalicijske, s čemur se je vsa Hrvaška in Slavonija razumneje razloži hrvatske separatistične grupe izjavila za dve temeljni načeli jugoslovanske politike: narodno jedinstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev, in za samostalno jugoslovansko državo. (Živahno odobravanje.)

Ker so se nasprotniki naše pravice stvari pozivali dosedaj na večino hrvatskega sabora kot dokaz, da Hrvatska ne mara za Jugoslavijo, citiram v naslednjem saborski govor poslanca dr. Popovića, jednega izmed voditeljev saborske večine in zelo zmernega Srba. Dr. Popović je izjavil 5. t. m. dobesedno (čita):

Jaz sem v narodnem pogledu čisti centralist. Ne bomo delali več neumnosti, da bi se tepli med seboj za tuj račun. Zato izjavljam odkrito pred celim narodom, da sem v isti meri Hrvat, Srb in Slovenec, ali ako hočete, ničesar od tega, ampak pravi prepričani Jugoslovani. (Dobro - kljci.)

Isti govornik se je izjavil odločno proti vsaki delni rešitvi jugoslovanskega vprašanja in izjavil, da ve ves svet, kako zahteva naš narod narodno zedinjenje in da bo svet moral rešiti jugoslovansko vprašanje. Poslanec Pribević, drugi vodja koalicijske, je 15. t. m. izjavil v saboru:

Srbi, Hrvati in Slovenci smo eden narod. Vsi objektivni elementi, ki tvorijo bistvo naroda, so pri nas identični. Imamo isti jezik, skoraj enake narodne običaje, isto narodno pravno zavest, isto etično pojmovanje. Zato mora pri nas vsak narodni človek vse, kar je srbskega, hrvatskega in slovenskega, jednako ljubiti: nikake razlike ne sme delati med slovenskim, hrvatskim ali srbskim. (Dobro, dobro!)

V istem smislu in z največjim oduševljenjem za jugoslovansko misel je govoril dva dni prej v istem saboru posl. dr. Lorković, eden izmed prvih voditeljev na hrvatski strani. Zaključil je svoj govor ob splošnem odobravanju z apelo na vse hrvatske narodne stranke, naj izvedejo narodno koncentracijo na temelju jugoslovanske ideje. (Živahno odobravanje.)

O naši prehrani.

(Poročilo prehranjevalnega ministra.)

Dunaj, 30. julija. (Kor. urad.) Prehranjevalni minister Paul se je izrazil o bodočem gospodarskem letu: Prehranjevalna kriza je skoraj premagana in kakor je upati, se ne bo več vrnila. S pričetkom meseca avgusta bo preskrba s kruhom in moko urejena. Žetev obeta dober uspeh, zlasti boljši uspeh pri preskrbi s krmili. Mogoče bo čez leto živino zadostno prehraniti, tako da bo v jeseni preskrba z mlekom in mesom boljša kakor je sedaj. Dasiravno so izgledi za boljšo prehrano dani, bo vendar tudi v bodoče treba zelo štediti. Ko so se krčile naše zaloge, nam je Nemčija zopet dokazala svojo zavezniško zvestobo ter nam je pomagala. Nova žetev nam bo sedaj dala možnost, da storimo Nemčiji protiuslugo. Vrniti bomo mogli Nemčiji pomoč, ker Nemčija vsled svoje poznejše žetve sama potrebuje žito. S hvaležnostjo se spominjamo tudi, kako rade volje je pomagala Bavarska sosedni Tirolski s krompirjem. Z Ogrsko smo sklenili dogovor, ki zagotavlja preskrbo armade. Po uspehu žetve bodo sledile nadalje pogodbe z Ogrsko tako, da bodo preostanki iz ogrske žetve prihajali v Avstrijo. Lahko rečemo, da nam bo šlo prihodnje leto boljše kakor letos. Če tudi ne bomo živeli tako, kakor smo živeli prvi dve vojni leti, bo vendar, kakor je upati, prihodnje leto boljše, kakor je bilo letošnje. Danes je vse do skrajnosti izrabljeno in tako bo tudi otalo. Letos bomo žetev do skrajnosti mej rekvirirali tako, da tihotapstvo ne bo imelo nobene prilike se udeležiti. Upamo, da bomo to dosegli z boljšimi cenami za poljedelstvo ter bomo s tem pokazali kmetovalcem, da imamo popolno razumevanje za težave produkcije. V kolikor je v moči vlade, je storjeno vse, da se naš položaj izboljša. To se bo zgodilo tudi v pogodbah med Ogrsko in Nemčijo. Minister je naglašal, da je našel pri civilnih in vojaških oblastih v Nemčiji povsod veliko razumevanje ter je končal. Urad za ljudsko prehrano se bo trudil doseči iz izredno previdnim gospodarstvom tako razdelitev, da bo prebivalstvo Avstrije vse leto preskrbljeno, to pa tem bolj, ker je med Nemčijo in Ogrsko prišlo do nekakega skupnega gospodarskega načrta, ki je obenem tako rekoč vojni načrt prehrane proti izstradanju namenom entente. Z Ogrsko smo se sporazumeli in Nemčija je tudi na tem polju dokazala svojo zvestobo.

Madžarski otroci v Opatiji.

Reske »Primorske Novine« poročajo:

V nedeljo, dne 21. julija je prispelo v Opatijo na letovišče okoli 1000 madžarskih otrok. V ponedeljek in torek jih je prišlo še par tisoč in kar jih še pride, jih bo skupaj do 7000. Ves vojaški aparat iz Opatije do Lovrana je deloval pri nastanjenju in prehranjenju te dece. Ko je šlo za to, da mestni upravi v Opatiji in Lovranu pristaneta na prihod madžarskih otrok, takrat se je s strani pripravljavalnega odbora v imenu Njegovega Veličanstva obetal, da istosčasno s temi madžarskimi otroki pride tudi hrana za popolno oskrbo vsega prebivalstva v okraju Volosko-Opatija, ali otroci so prišli in prišla je tudi hrana za nje, in sicer tako obilno, da se je nekoliko vagonov celo pokvarilo, toda za prebivalstvo v okraju ni došlo niti zrna. Ljudstvo strda in mora mirno gledati, kako madžarski otroci dobivajo obilo belega kruha, dočim samo nima niti polente.

Ob dohodu otrok iz Opatije dne 21. julija je bilo mobilizirano vse orožništvo v okraju. Gledamo obnašanje otrok, ki so prišli sem iz najkulturnejšega središča »madžarskega orszaga«, pa se zgražamo. Naše dete iz najzadnje sela bi se ne obnašalo tako. V nedeljo, takoj po dohodu, navali četa teh otrok na naše ladjice, privezane v opatijski »Dražici«, hoteč se v istini samovoljno spustiti na morje. Otroci lastnikov teh ladjic, opatijski Hrvatci, so nastopili na obrambo svojih ladjic. Madžarski otroci so vpili nad našimi: »Kaj branite, te ladjice so naše, to je madžarsko morje.« No, naši dečki so z vesli odgnali napadalce in ubranili svoje ladjice. V ponedeljek popoldne je šla četa teh madžarskih otrok mimo kopa-

lišča »Crnikovica«, navali na kopališče s kamenjem, ogrožajoč tako življenje kopaliških gostov. Trebalo je energičnega nastopa, da so otroci opustili to »zabavo«. Vsa ta madžarska deca se šeta po ulicah svetovnega kopališča opatijskega v kopaliških hlačicah. Mišlita, da se kdo spoditka nad njimi iz razlogov javne npravnosti? Nihče. V hotelu »Liburnija« na Voloskem je nastanjenih nekoliko teh otrok. Domači otroci se pogostoma ustavljajo pred vrati tega hotela in gledajo, kako madžarski otroci jedo povsem bel kruh, kakršnega naši niso videli že od leta 1914. Ta in oni poprosi kosček kruha. Kaj store madžarski otroci? Nekoliko kosčkov kruha namečejo v vodo in potem ga vržejo med naše otroke, da se kruh raztrese na tisoče komadičev. Ali pa zamahnejo z roko, kakor da hočejo vreči kruha, ali nato začno pljuvati na naše otroke. Čeprav so ti madžarski otroci pod varstvom bajonetov, vendar bo to njihovo izizvalno obnašanje presleglo mero potrpežljivosti našega domačega prebivalstva, katero je že tako vsled žalostnih prehranjevalnih razmer postavljeno na težko preizkušnjo. Ali poklicani faktorji ne store ničesar proti temu blaznemu početju in izzivanju?

Zares lepa slika notranjih razmer v dvojni monarhiji.

Ide deca.

Iz Zagreba.

Z buko, s sijajem, na posebnih parobrodih, z asistenco vojnih in civilnih oblast, v spremstvu elegantnih dam in gospodov, odborov in pododborov, z godbo in vsem šarolikim in silnim aparatom prihajajo v Opatijo in Lovran, na naše morje, bučne čete drzovitih Mongolcev. Več tisoč jih je že tu, več tisoč jih še pride. In z njimi mnogo, mnogo bele moke, riža, testenin, začimb, mesa in mnogo drugega, kar še imajo na ogrskem globusu dobrega.

Skozi Zagreb korakajo večkrat na teden čete naše dece. Brez godbe, vike, buke, odborov in celega šarolikega aparata. Spe tu dne noči na slami in odidejo potem naprej, na sela, da se na tej naši blagoslovljeni zemlji najedo, da zopet dobe okrogla in rdeča lica. Iz Bosne, iz Istre, od ondot, kjer se šopirijo njihovi mongolski vrstniki, iz našega Trsta.

In če se bodo naši ljudje sami kaj pobrižali, pridejo tudi otroci iz Gorice, Kanala, Doberdoba, od vseh krajev naše goriske mučeniške zemlje.

Ide deca, in mnogi tudi vkljub dobri hrani plače prve dni, dokler se ne privadi.

Ej, pride dan plačila!

„Zveza slov. županstev“ v Gorici.

Iz Gorice, 28. julija.

Izvanredni občni zbor Zveze slovenskih županstev dne 24. julija je uspel nad vsa pričakovanja lepo. Nad sto županov in podžupanov je prihitelo na zborovanje. Častno so bile zastopane Gore, enako sežanski okraj, med tem ko ni manjkala iz goriskega okraja menda nobena občina. Prvi referat o obnovi Goriske je imel deželni odbornik dr. Alojzij Franko. Tudi referentu se je zdela obnova zaprta knjiga, iskal je pravih vzrokov te letargije in jih skoro tudi našel. Vkljub temu se ni odrekal upanju, da se vse to izpremeni nam na ljubo. Ta referat je izzval daljšo in mestoma zelo burno debato. Vsaka trditve je bila podprta s stvarnim dokazom in zaključek je bil ta: zamorec je črn in tak tudi ostane. Da je zamorec obnova, ni treba še posebej povdarjati. O naši obnovi bo treba sploh še mnogo govoriti, če se bo hotelo doseči vsaj delno izpremembo, ki bo kolikor toliko pospešila zastalo delo. Nadučitelj Anton Možina je v svojem referatu: aprovi-zacija podal sliko, žalostno, a resnično o naši prehrani. Na podlagi neizpodbitnih števil je dokazal, da je prišla celo pri naši aprovizaciji dvojna mera v modo, da je bilo za Slovence zelo slabo preskrbljeno in da govore vse številke le Furlanem v prid. Mnogo razburjenja je povzročila debata o rekviziciji. V slovenskem delu dežele se sicer ne da mnogo rekvirirati pšenice, ječmena, ker so se begunci vrnili komaj spomladi domov. Da bi pa vsaj to, kar bi se dobilo, ostalo v deželi! Toda ljudem se pusti živeža za dva meseca, drugo se jim odpelje in po teh dveh mesecih bo-

do celo oni srečni posestniki, ki se tako-rekoč lahko sami preživljajo, odvisni od splošne aprovizacije, t. j. gorisko povedano: stradali bodo kakor drugi. K tretji točki: begunskemu vprašanju je govoril vikarij Karol Oblak. V kratkih, a markantnih potezah je naslikal položaj beguncev po taboriščih, opisal razmere, v katerih so živeli naši deželani in se zavzel za to, da morajo dobiti vsi begunci, katere je vrгла vojna in ne samo oblastveni dokaz z doma, vse podpore, naknadne in redne, dokler ni dokazov, da se ljudstvo samo preživlja. Izjavil je tudi z odobravanjem vseh navzočih proti ustanovitvi skupnega taborišča v naši deželi. Predno se pa sili še ostale begunce domov, naj se jim zagotovi aprovizacija za celo leto. Zanimiv je bil tudi referat deželnega poslance Ignacija Kovača: o občinski upravi. Bil je razne nedostanke in izkoriščanje županstev in švil celo vrsto konkretnih predlogov, kako temu odprmoči. Na predlog dr. Frana Gabrščeka se je izrekel občni zbor za otvoritev naših ljudskih in srednjošolskih zavodov v Gorici s prihodnjim: šolskim letom in za ustanovitev konvikta s skupnim stanovanjem in skupno aprovizacijo za naše otroke z dežele. S tem je bil dnevni red izčrpan in zborovalci so se razšli z najrazličnejšimi vtisi. Dobro je povedal odhajajoči možakar: »Kjer je kaj koristnega, pridemo Slovenci tretji na vrsto, tako pri obnovi, ki neguje Furlane in goriske Nemce; kjer je kaj dobrega, pridemo Slovenci drugi na vrsto, tako pri aprovizaciji, ki pozna bolj Furlane; kjer je pa kaj slabega, smo pa Slovenci prvi, za to so tudi zvalili vso begunsko mizerijo na nas, samo da je ne ostane niti trohica ne za Furlane, ne za Nemce!«

Novi ljuti francoski napadi

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 30. julija. (Kor. urad.) Skupina prestolonasled. Rupprehta. Živahno ponočno izvidno delovanje. Zavrtili smo angleške delne napade v pokrajini pri Merrisu in na obeh straneh Ayette. — Skupina nemškega cesarjeviča. Na tej bojni fronti je napadel sovražnik nove črte severno od Ourca in naše pozicije na gozdnih višinah jugozapadno od Reimsa z močnimi silami. Francozi, Angleži in Amerikanci so bili na vsej njihovi bojni fronti s kar najtežjimi izgubami zavrnjeni. Težišče sovražnega napada je bilo med Hartennesom in Fere en Tardenois. Tu so vedno iznova dopolnile in popoldne napadali gosti sovražni napadni valovi. Njih naval se je razbil pred našimi črtami ali pa ob naših črtah, deloma tudi v naših protisunkih. Popoldne je razširil sovražnik svoje napade preko Fere en Tardenois proti vzhodu do gozda d' Ygny. Imeli so ravnotako malo uspeha, kakor delni napadi, ki so jih izvršili zjutraj v gozdu d' Ygny, zvečer na široki fronti zapadno od Ville en Tardenois. Jugozapadno od Reimsa je sovražnik na nekaterih točkah do petkrat obnovil svoje napade med Chambrécym in Virgnyem ter jih pozno zvečer v silnih delnih napadih še nadaljeval. Povsod smo ga krvavo zavrnili. V Chambrécym smo pregnali južno od Fichtelberga (?) sovražnika iz jarkov, ki jih je imel od sunka dne 27. junija še zasedene. Vzeli smo neko sovražno oporišče severovzhodno od Perthesa. Poročnik Löwenhardt je dosegel svojo 46. zmago v zraku. — v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 30. julija. (Kor. urad.) Po svojih večerajšnjih porazih so se zadržali sovražniki danes mirno.

Vas Hartennes leži 12 km južno od Soissons ob veliki cesti v Chat. Thierry, potekajoči od Soissons skoraj popolnoma proti jugu. — Mesto Fere en Tardenois leži od te vasi 15 km proti jugovzhodu. — D' Ygnyški gozd (Bois d' Ygny) stoji severo - vzhodno od mesta Fere, na pol poti v mesto Fismes, ki leži ob združenju reke Ardre in reke Vesle. — Potemtakem poteka sedanja nemška fronta od Soissons, ki je še v nemških rokah, nekako 12 km proti jugu, potem pa krene v južno - vzhodni smeri proti mestu Fere en Tardenois in poteka odotod 20 km daleč proti vasi Ville en Tardenois, poslej pa se v severo - vzhodni meri naravnja proti mestu Reims, ki je od poslednjemeno-

vasi oddaljeno kakih 15 km. — Vas Chabrecy leži slaba dva kilometra vzhodno od vasi Ville en Tardenois, vas Virgny pa približno 9 km severo - vzhodno od Reimsa. — Fichtelberg so Nemci po svoje krstili vrh v višavju, ki se dviga severno od Stare rimske ceste, kakih 27 km vzhodno od Reimsa.

Berolin, 30. julija. Vojaški sodrnik »Vossische Zeitung« piše po ententnem napadu na nemško fronto: Dva dni so rabile čete, da so dosegle, da se je nemška fronta med Soissonsom in Reimsom potisnila nazaj toliko, da tvori tam precej plitev lok. Entente čete so napadale na zapadnem delu fronte pri Fere en Tardenois, pa so bile povsod vržene nazaj. Število divizij, ki jih je ententa poslala v boj, se je zvišalo na 50. Naši sovražniki navajajo popolnoma fantastične številke o četah, ki smo jih baje mi poslali proti njim. Tudi navajajo prav visoke številke vjetih in plena. Vse to je pretirano. Do zadnjega napada smemo smatrati, da so bile izgube vjetih enako velike na naši strani, kakor na sovražni strani v času med 15. in 17. julijem.

Curih, 30. julija. »Secolo« poroča iz Pariza: Glasom informacij iz francoskega glavnega stana, stojimo neposredno pred drugim delom Fochove ofenzive.

Curih, 30. julija. »Corriere della sera« poroča iz Pariza, da je francoski vojni minister v vojnem odseku izjavil, da je francosko armadno vodstvo pripravljeno na novo zimsko vojno.

Curih, 30. julija. Na posebno povelje Clemenceaua so se pričeli prvi koraki vojnega ministra za obnovev procesa proti armadnim voditeljem. Pričela se je nova agitacija za poostreitev dosedaj veljavnih kazni za generale. Skupina parlamentarcev in politikov zahteva smrtno kazen za one, ki brez potrebe povzročajo izgubo tisočev človeških življenj.

Berolin, 30. julija. (Koresp. ur.) Angleži, ki so od pričetka Fochove ofenzive na mnogih točkah svoje fronte izvršili dan na dan izgub polne manjše delne napade, so nadaljevali to delovanje tudi 29. julija, ne da bi bili mogli doseči kak uspeh. S tem smo stopnjujejo svoje krvave izgube. Tako smo zavrnili dne 29. julija pri Merrisu, pri Ableinseville in na obeh straneh Ayette sovražne sunke. Z močnimi silami je sovražnik dne 29. julija iznova napadel sedanjo nemško fronto ter je imel zopet hude krvave izgube. General Foch nadaljuje tudi na fronti med Soissonsom in Reimsom staro okosteleno bojno metodo entente, ki ima samo to posledico, da stopnjuje v neskončno njegove krvave žrtve. Južno od Hartennesa je sovražnik v gostih valovih napadel našo fronto. Njegov napad se je tu s težkimi izgubami popolnoma ponesrečil.

Amsterdam, 30. julija. (Koresp. urad.) Glasom Reuterjevega poročila se je položaj na fronti le malo izpremenil. Na celi fronti, zlasti pa v odseku Marne, so izvršili Nemci silne protinapade. Glasom nadaljnega Reuterjevega poročila so postavili Nemci v odseku ob Marni v boj 71 divizij, med njimi 10 divizij armadne skupine generalfeldmarsala Rupprehta.

Vpoklicli oproščenih na Francoskem.

Dunaj, 29. julija. Iz Curiha poročajo: »Corriere della sera« izvje iz Pariza, da je francoska vlada izdala ukaz, da se nemudoma vpokliče 450.000 oproščenecv iz industrije in da se ti vpoklicli izvrše v času od 1. do 10. avgusta.

Nemški uspehi četrtega vojnega leta.

Berolin, 30. julija. (Koresp. urad.) Uspehi nemške armade v četrtem vojnem letu se kažejo v naslednjih številkah. Nemške čete so zasedle na vzhodu 928.256 km² sovražnega ozemlja, v Italiji 14.423 km², na Francoskem 5323 km². Vplnili so 7000 raznih topov, 24.000 strojnih pušk, 751.000 pušk, 2.860.000 artiljerijskih izstrelkov, 102 milijona infanterijskih, 2000 letal, 200 praveznih zrakoplovov, 1700 vojni kuhinj, 300 tankov, 300 lokomotiv, 21.000 železniških vagonov, 65.000 avtomobilov. Vsele so 838.500 sovražnikov, tako da znaša število dosedaj po nemških četah vjetih sovražnikov že skoro 3½ milijona mož.

Manifest bavarskega kralja.

Monakovo, 30. julija. O priliki četrte obletnice vojne je izdal bavarski kralj manifest na armado in nprebivalstvo. Kralj pozivlja vse, naj kljub pomanjkanju hrabro vztrajajo do zmagovitega mira.

Lord Curzon o vojnem položaju.

London, 30. julija. Reuter poroča: Na nekem banketu je imel Lord Curzon govor, v katerem je izjavil med drugim o dogodkih zadnjih 14 dni: Sovražnik je obljubil doma veliko zmago, pa njegovi načrti so se temeljito ponesrečili. V malo dneh je izgubil vse svoje prejšnje pridobitve, izgubil pa tudi iniciativo. Bitka pomenja izdatno poslabšanje sovražnikove morale in njegove prestiža. Zaveznike čete štejejo 7 milijonov mož, od teh 4 milijoni na Francoskem, 3 milijoni na ostalih bojiščih. V generalu Fochu so dobili zavezniki izredni vojni talent. Tudi na Ameriko so zavezniki lahko ponosni. Ko je nastopila, so se ji sovražniki posmejovali, danes se tresejo pred njo. O zmagi govoriti bi bilo sedaj še prezgodaj, ali že sedaj nam sije solnce, kjer so bili še pred kratkim temni oblaki.

Umor gfm. Eichhorna.

Berolin, 30. julija. Wolffov urad poroča iz Kijeva: Proti generalfeldmaršalu von Aichhornu in njegovemu osebnemu pobočniku Dresslerju je bil danes ob 2. popoldne na potu iz kazina v stanovanje v neposredni bližini stanovanja izvršen bombni atentat iz voza, ki se je pripeljal tik pred generala. Gfm. Aichhorn in pobočnik sta težko ranjena. Atentatorja in izvoška so aretirali. Dosedanje konstatacije kažejo, da je atentat provzročila socijalna revolucionarna stranka v Moskvi, za katero stoji, kakor znano, ententa.

Berolin, 30. julija. Nemški cesar je poslal gfm. von Aichhornu povodoma atentata brzojavko, v kateri izraža svoje ogorčenje nad zločinom.

Kijev, 30. julija. (Koresp. urad.) Gfm. von Aichhorn je danes ob 10. zvečer podlegel svojim ranam. Malo prej je bil umrl stotnik Dressler.

Homatije na Ruskem.

Berolin, 31. julija. »Vossische Zeitung« prinaša dalje poročilo o razmerah v Rusiji in o propadanju boljševikov. Prodiranje Čehov - Slovkov in s tem dejstvom zvezanje okolnosti pomenijo neizogiben konec boljševiške vlade. Čehi - Slovaki dobivajo mnogo pomoči od ententnih držav ter so zavzeli zopet Samaro in korakovali v hitrih pohodih proti Moskvi. Njih gibanje podpira tudi dejstvo, da se je posrečilo velikemu knezu Mihajloviču uiti iz ječe. Lakota, nezadovoljnost in odpor kmetov proti boljševiški režimu podpirajo splošno vstajo proti sedanjim sovjetskimi vladam ter pomagajo Čehom - Slovkom pri prodiranju v notranjost Rusije. Vse to kaže, da se boljševiki odločijo sestaviti stalno armado. Sovjetska vlada pa ni imela nobene moči in moštvo, katero so nabrali za svojo vojno, se ali sploh ni zglasilo, ali pa je v najkrajšem času zbežalo, deloma tudi prestopilo na stran sovražnikov sovjetov. Ententa ima sedaj ob murmanskem obali celo vojsko. Nedavno je bilo tam izkrcanih 20.000 Francozov. Češko - slovaške čete v Uralu cenijo na 60.000 mož. Poleg tega mora računati Rusija z nastopom prav velike armade v vzhodni Sibiriji ter se zadržuje, da bodo samo Japonci poslali tja nekako pol milijona mož.

Dunaj, 31. julija. Splošno prinašajo dunajski listi vest, da je v najkrajšem času pričakovati padca Ljenuja.

Ženeva, 28. julija. »Petit Parisien« poroča iz Tokija, da so se boja severno od Nikolske udeležili tudi japonski elementi, ki so se bili pred tem izkrcali v Vladivostoku, predno je bila sklenjena japonsko - ameriška pogodba. Tega boja so se udeležili tudi Francozi in Angličani, ki so prišli iz Indokine.

Berolin, 29. julija. »Lokalanzeiger« poroča iz Lugana: Po uradnem naročilu v Italiji se mudič angleški general Miller je izjavil, kakor poroča »Secolo«: Da mora Rusija zopet zavzeti svoje mesto med zavezniki, je potrebno, da se stre vlada boljševikov in njih organ, sovjeti. Zavezniki morajo odpor ljudstva proti boljševikom in proti Nemcem podpirati na ekonomskem polju, vojaško pa morajo podpirati podvzeta v Sibiriji in severni Rusiji.

Vladivostok, 28. julija. (Reuterjev ur.) General Horvat je izdal proklamacijo, v kateri poziva vse upravne, sodne in finančne oblasti, naj začno nemudoma z rednim poslovanjem v vseh obmoirskih pokrajinah. Razpisane so tudi nove volitve za občinske odbore. V Vladivostoku nastopajo tri stranke: boljševiki, ki se potegujejo za obnovitev sovjetske vlade, zmerni socialisti, ki podpirajo začasno sibirsko vladno, in kadeti, ki so pristaši generala Horvata.

London, 30. julija. Reuter poroča iz Vladivostoka: Angleška vlada poudarja v svojem odgovoru na noto začasne sirske vlade, da zasleduje Anglija s svojo politiko v Rusiji, edino cilj, omogočiti politično in gospodarsko obnovo Rusije in pomagati pri osvoboditvi od nemške nadvlade. V notranje razmere se Anglija neče vtičati.

Dunaj, 31. julija. »Neue Freie Presse« poroča, da so Čehi - Slovaki pri svojem prodiranju na zapad v Ufi neko nemško komisijo za vojne vjetnike. Nemška vlada je storila zaraditega pri sovjetski vladi korake, ker ta ni dovolj energično nastopila proti češko - slovaškim četam.

Haag, 30. julija. Iz Stockholma poročajo: Kakor izhaja iz dosedanjih poročil, obstajata sedaj dve sibirski republiki, in sicer vzhodno - sibirski s sedežem v Vladivostoku in centralno - sibirski s sedežem v Omsku. Končno pripravljajo Anglija novo rusko republiko s sedežem v Arhangelsku. Vse tri republike postavljajo napram Rusiji revolucionarne, socijalne in državnopravne principe, ki zahtevajo predvsem obnovo veleposelstev.

Haag, 30. julija. Reuter poroča 25. julija iz Harbina: Oborožene ladje, ki jih je odposlal general Horvat, so pregale boljševike ob izlivu Amurja in Sangarija. Horvatove čete so vplenile oboroženo motorni čoln ter štiri parnike z velikimi zalogami. Kozaki iz Kalminkora, ki nastopajo skupaj s Čehi - Slovaki, se bližajo Čiti.

»Havas« poroča iz Vladivostoka, da je vsa tamšnja vlada podala svojo demisijo.

Berolin, 30. julija. Iz Arhangelska prihajajo prva poročila o bojih med kmeti in Rdečo gardo v murmanskem ozemlju. Kmetje se upirajo ukazu Trockega glede splošne mobilizacije.

Berolin, 30. julija. Iz Tokija poročajo, da se japonske čete pripravljajo na izkrcanje na Sahalinu. Japonci bodo na otoku prevzeli upravo.

Dunaj, 31. julija. »Reichspost« poroča iz Kijeva, da je bilo močnejše ukrajinsko železničarsko stavko končati tako hitro samo vsled dejstva, ker so bili poslani tja nemški železnikarji.

Dunaj, 30. julija. V Nikolajevsku je vrgel neki možki ročno granato proti pooveljniku češko - slovaških čet Dürichu, ko je bil ta ravno na poti na magistrat. General ni bil ranjen. Atentatorja so na begu ustrelili.

Dunaj, 30. julija. Dunajski večerniki poročajo: Glasom poročil iz Curiha je sklepati iz Petrogradskih vesti skoraj z gotovostjo, da se bo tudi vest o smrti ruskega carjeviča potrdila. »Prava« poročila, da je bil ruski carjevič začetkom julija odstranjen.

Z italijanske fronte.

NASE URADNO POROČILO.

Dunaj, 30. julija. (Kor. urad.) Na italijanskem bojišču brezuspješni sovražni ognjeni napadi in moteni oženji proti zadaj ležečim prostorom. Nadporočnik Linke-Grawford je dosegel svojo 27. zmago v zraku. — Na albanski fronti je obnovil sovražnik svoje močne napade na naše pozicije ob južnem bregu Semenijskega jezera. Na višinskem hrbtu malega Silovca. Od naših čet, ki so deloma z žilavim odporom, deloma v hrabrem protinapadu uničile vse naporne napadalcev, zaslužita posebne omembe budimpeštanski domobranski bataljon III./29. in gorenojevski obmoirni lovski bataljon št. 36 iz Košic. — Seč g. štaba.

Esad paša zopet nastopa.

Dunaj, 31. julija. »Neue Freie Presse« prinaša poročila rimskih listov, da Esad paša zopet nastopa in da se trudi sestaviti majhne čete, s katerimi hoče nastopiti v gorah.

Prehrana entente.

Amsterdam, 30. julija. (Kor. u.) Reuterjev urad poroča, da je konferenca prehranjevalnih kontrolorjev Angleške, Francije, Italije in Amerike končala svoja posvetovanja. Sklenili so, da ustanovijo stalni prehranjevalni urad za vse entente države. Sprejeta resolucija povdarja potrebo skrajne varčnosti na vseh gospodarskih panogah in končava z besedami: Prehranjevalnega problema ne moremo urediti na podlagi kratke vojne dobe, računati moramo marveč še z dolgo vojno, ako si hočemo zagotoviti absolutno zmago.

Politične vesti.

— **Kratko jesensko zasedanje parlamenta.** Današnji dunajski večerniki se izrekajo za kratko zasedanje državnega zbora med 17. septembrom in 1. oktobrom. Državni zbor naj v tem času reši davčne predloge.

— **Občine proti deželni odboru.** Občini Smihel-Stopiče in Vremski Britof sta se z ozirom na znane okrožnice deželnega odbora vnovič izjavili za majhnsko deklaracijo in pozvali deželni odbor, da se končno vendar že tudi on slovesno izjavi za njo.

— **Vseslovenski delavski dan v Ljubljani.** V nedeljo se je vršil v Ljubljani vseslovenski delavski dan, katerega je sklicala jugoslovanska socijalno - demokratska stranka. Prišlo je 200 zastopnikov socijalno - demokratske organizacije iz vseh pokrajin slovenskega ozemlja. Dopoldnjsko zborovanje se je pričelo ob 9. Sprejeti sta se dve resoluciji, prva poudarja ponovno in energično trdno voljo delavstva po skorajšnjem splošnem miru brez aneksij in kontribucij na podlagi samoodločbe narodov, v katero svrhu naj se preuredi zunanja politika; druga resolucija vabi vse sodruge na neumorno organizacijsko delo in se izreka odločno proti sedanjemu političnemu kurzu in proglasa ponovno svojo trdno voljo po združitvi našega troimenega naroda v lastno demokratično državo; glede ureditve mej Jugoslavije stoji slovensko delavstvo na stališču dogovora s prizadetimi narodi in mu je vodilna misel načelo samoodločevanja in plebiscit. Na popoldanskem zborovanju je poročal sodrug Kristan o aprovaciji, Petjejan o organizaciji, nakar so govorili še razni drugi sodruzi. Zborovanje je bilo dobro obiskano.

— **Poljaki in Hussarekove obljube.** Poljski listi prinašajo tole informacijo: baron Hussarek ni prevzel nobene obveznosti, da bo nadaljeval prakse dr. v. Seidlerja. Hussarek baje zopet namerava poklicati Čeha v kabinet, kakor hitro se izkaže možnost delne parlamentarizacije ministrstva, kar se bo najbrže zgodilo v jeseni. Na podlagi zanesljivih poročil se lahko izreče prepričanje, da baron Hussarek za hrbtom Poljakov ne bo storil ničesar, kar bi bilo naperjeno proti njim. To pomeni, da se vrača v čas cesarja Franca Jožefa.

— **Bivši minister Hochenburger zbolel.** Iz Gradca poročajo, da je bivši minister Hochenburger v Joachimstalu zbolel in se vrnil v Gradec.

— **Zopet prepovedan češki tednik.** Iz Prage poročajo, da je praško policijsko ravateljstvo za 12 tednov ustavilo češki tednik »Česke snah«. Policija utemeljuje ta svoj odlok s tem, da je tednik baje sistematično prinašal članke, ki so vsebovali neutemeljene pavšalne obdolžitve mestne uprave v Smichovu v prehranjevalnih vprašanjih.

— **V veleizdajniškem procesu proti enoletnemu prostovoljcu in četovodji dr. Wertheimu** je bila izrečena 30. t. m. sodba. Dr. Wertheim je bil popolnoma oproščen obtožbe zaradi zločina veleizdaje in takoj izpuščen.

— **Zahteve nemških agrarcev.** Zastopniki nemških agrarnih strank, med njimi poslanca Jarc in Bradač, so se zglasili pri prehranjevalnem ministru dr. Paulu ter so protestirali proti načinu revizije žita, krompirja in sena ter proti načinu razdeljevanja umetnih gnojil. Opozorili so ministra na veliko razburjenje med kmečkim prebivalstvom.

— **Zahteve delavcev.** V nedeljo in ponedeljek se je vršila konferenca delavskih organizacij, ki je zastopala 340.000 organiziranih delavcev in delavk. Konferenca zahteva: cene živil naj se polagoma znižajo, cena kruha se ne sme dvigniti, predpravice samopreiskovalcev se morajo omejiti, prosto mleto je prepričati, količina živil na dan in osebo za vsa živila, ki jih ima država v oskrbi, se mora zvišati za nastavljenec in delavce. Nastavljenecem in delavcem se mora odkazati oblika, perilo in čevlji. Odposlanstvo je bilo tudi pri ministru Paulu, ki je rekel, da se mu zdi, da bo ukrajinska žetev za 30%

boljša, kakor se je pričakovalo, vsled česar bo najbrže močnejše zvišati količino moke.

— **Po odstopu dr. Kriškoviča.** Iz Budimpešte poročajo, da je ban Mihailovič ponudil mesto sekijskega šefa poslancu Palečku. Poslanec se do danes še ni odločil.

— **Ogrska poslanska zbornica.** Budimpešte, 30. julija. Poslanska zbornica je razpravljala danes o zakonu glede vojnega davka avstro-ogrskemu banki. Finančni minister Popovics je ob tej priliki pobijal izjavo svojega avstrijskega tovariša barona Wimmerja, da bo treba kvoto na korist Avstrije spremeniti. Zakon je bil sprejet.

— **Iz ogrske zbornice.** V ogrski zbornici se je obračal poslanec Geza Antal proti avstrijskemu finančnemu ministru, ki je označil vprašanje, ali je Ogrska dolžna prispevati k obnovitvi opustošenih avstrijskih pokrajin kot odprto vprašanje. Izjavil je, da Ogrska nikakor ne sme žrtvovati svoj denar za to obnovitve. Tudi ogrski finančni minister dr. Popovics se je pridružil temu mnenju ter je izjavil, da je povrnitev vojnih škod zadeva vsake posamezne države, nikakor pa ne spada med skupne zadeve.

— **Kdo bo prej prosil milosti?** Madžarski listi pišejo z velikim ogorčenjem proti Avstriji, ker je minister za javna dela v odseku za vojno gospodarstvo v parlamentu izjavil, da bo Avstrija dala Madžarski premoga samo takrat, ako se bo Madžarska ozirala na potrebe žita v Avstriji, to je, ako bo Madžarska poslala več žita v Avstrijo nego doslej. »Az Est« ogorčen vprašuje: Ali je moč živeti v takih razmerah? Končno pa vzklikne: Bomo videli, kdo bo prej prosil milosti, mi, ki potrebujemo premog, ali oni, ki potrebujemo kruh...

— **Pismo cesarja Karla kralju Ferdinandu.** V govoru grofa Czernina v gosposki zbornici pripominja »Vossische Ztg.«: Vprašanje je, kakšno vlogo je igral v. Kühlmann v tej zadevi. Vprašanje je, ali ni vedel ničesar o tej avstrijski nameri, ali pa se je grof Czernin za to izrazil tako nerazumljivo, ker ni hotel svojega bivšega nemškega tovariša pred javnostjo spraviti v zadrego. Državno vodstvo ni vedelo o tej misli polkovnika Rande ničesar ter bi tako mislilo tudi prav gotovo ne bilo odobravalno. Utemeljevanje grofa Czernina glede njegove romunske politike je malo prepričljivo. Prav nič ni bilo odvisno od kralja, ali naj izolirano Romunija dobojuje boj ali ne. Takrat je bilo na Romunskem mnogo zadosti močnih sil, ki so bile pripravljene skleniti mir brez kralja in če treba tudi proti kralju. Seveda je vprašanje, ali bi bili ti moči s tako lahkoto pritrili v odstop ozemlja, kakor je to storil pozneje kralj. Toda ni se trdilo, da je prišlo do miru samo vsled dinastične podpore kralja Ferdinanda ali pa da je bilo to sploh vredno kake žrtve.

— **Številni cesarju zvesti češki oficirji in navadni vojaki v italijanskem vjetništvu.** Iz vojnoporočevalskega stana se poroča, da zadeva italijansko armadno vodstvo pri sestavi čeških legij na neomajen odpor po večini cesarju zvestih vojakov češke narodnosti. Zato pa odtegujejo češkim oficirjem in vojakom vse časopise, ločeni so od tovarišev drugih narodnosti in izpostavljeni intenzivnemu rovarjenju v službi italijanske propagande stojičih rojakov. V imenu številnih čeških oficirjev in vojakov, zvestih cesarju, so poročali iz vjetništva došli oficirji, da se v Italiji oficirji češke narodnosti načeloma izključujejo iz izmenjave. Pri zdravniški preiskavi se vpraša invalida, ali je Čeh; ako pritrdi, se ga ne izmenja ne glede na pooblastenost. S kompetentnih strani je bil podan protest proti takemu ravnanju z avstro-ogrskimi vojniki češke narodnosti, ki je v nasprotju z mednarodnim pravom.

— **Ukrajina za zvezo z Avstrijo.** Nemški listi poročajo, da narašča prijaznost Ukrajincev napram Avstriji vsled sovraštva proti vsemu, kar je rusko in vsled dejstva, ker grozi ukrajinski samostojnosti nevarnost. Baje je slišati glasove, ki zahtevajo ne samo podporo, marveč tudi protektorat Avstrije nad Ukrainjo. Avstriji prijazni Ukrajinci, ki imajo skoraj že večino, žele rešiti neodvisnost dežele ter so pripravljene sprejeti v katerikoli obliki združenje Ukrajine z Avstrijo.

— **Albanija, odškodnina za Srbijo.** Dunaj, 30. julija. »Volksblatt« prinaša pod naslovom »Albanija, odškodnina za Srbijo« tole vest iz Rotterdam: »Manchester Guardian« prinaša povodom ententne ofenzive v Albaniji uvodnik o položaju na Balkanu ter pravi: Srečna vojna ob Jadranski obali bo najbrže ententi omogočila ponuditi Srbiji v Albaniji odškodnino. Ententni diplomati naj bi se v tej smeri potrudili.

— **Trije slučajji špionaže v Nemčiji.** Iz Berlina poročajo o treh slučajjih špionaže, ki so se obravnavali zadnje dni pred vojaškimi sodniami. Švicar Ervin Allemann je bil obsojen na 12 let ječe. Naslovil je bil več špionažnih poročil z vojaškimi vestmi v Švico, določenih za sovražno poročevalsko službo. Ali pristojni organi so to njegovo pošiljatev pravočasno zajeli. Prodajalka Karolina Koch iz Marburga je bila obsojena na 4 leta ječe, ker je poskušala pošiljati vojaška poročila iz Nemčije v Švico. Ali ta poročila so bila zajeta na pristojnih mestih. Topničar Karl Buchert je bil obsojen na 12 let ječe, ker je na Holandskem, kamor je bil pobegnil, izdal sovražniku proti plačilu vesti o razmerah na nemški fronti in druge tajne vojaške zadeve.

— **Smrt turškega poslanika v Berlinu.** Berlin, 30. julija. Po osemindnevni boleznii je umrl včeraj tukajšnji turški veleposlanik Yakki sova.

— **Proces proti bivšim ukrajinskimi ministrom.** Pred nemškim vojaškim sodiščem v Kijevu se je pričel 25. julija proces proti bivši ukrajinski vladni in sticer proti bivšemu ministrskemu predsedniku Holuboviču, vojnemu ministru Sukovskemu, notranjemu ministru Tkačenku in drugim zaradi nepostavne aretacije in odvedenja Sobrega. Med preslikavo se je baje dogajalo, da se je bivša ukrajinska vlada hotela iznebiti nemških pomagalcev. Baje je v razpravi dne 28. t. m. bivši ministrski predsednik Holubovič to tudi priznal. Vse to kaže, da so bili obsojeni Holubovič in Sukovski vsak na dve leti, ostali obtoženci pa na eno leto ječe. »Deutsche Tageszeitung« ve iz tega procesa poročati, da je vojni minister Sukovski podpisal s poveljstvom prvega, drugega in tretjega poljskega zbora pogodbo glede skupnega ukrajinsko-poljskega sovjeta. Vodja 3. poljskega zbora se je baje zahvalil Sukovskemu v nekem pismu za preskrbo municije. Poljski armadni zbori pozneje niso oddali orožja ter je prišlo 10. maja do prave bitke med Nemci in Poljaki. Na stanovanju ministrskega predsednika in notranjega ministra so našli Nemci oklice, v katerem se pozivljala vlada, da naj se ozira po novih prijateljih. Neko nadaljno poročilo pravi, da bo v kratkem dospela francoska misija šestih častnikov. Tudi se je baje izvedelo, da je bila nameravana diktatura.

— **Proti carskim ministrom.** Iz Moskve poročajo, da so boljševiška sodišča pričela z razpravami proti bivšima ministru. Protopopovu in Maklakovu. Vsi sedaj v petrogradskih ječah zaprti bivši carski ministri bodo prišli v Moskvo pred boljševiška sodišča, ki jih bodo obsodila.

— **Nemčija naj plača odškodnino.** Preko Dunaja poročajo, da zahteva Anglija z ostalimi ententnimi državami, da naj plača Nemčija odškodnino do 2000 milijard mark. To svoto je treba zagotoviti z zaplenitvijo bogatih nemških rudnikov. Kakor pravi »National Review«, Wilson baje soglaša s to vojno odškodnino.

— **Dezertjerji v Švici.** Iz Berna poročajo, da je švicarski zvezni svet sklenil dezertjerje iz v vojni se nahajajočih držav kratkoma zopet poslati nazaj. Ta sklep je v Švici zelo ozlovoljil, ker so Švicarji ponosni na asilsko pravico v svoji deželi.

— **Finska.** Kodani, 29. julija. Glasom poročila iz Helsingfors se branijo letniki, poklicani od finske vlade pod orožje nastopiti tjer se izgovarjajo, da v poklici niso v skladu z brambnim zakonom.

— **Falklandski otoki.** Argentinska liga zahteva povrnitev falklandskih otokov s strani Anglije, kakor hitro se bo sklenil mir.

— **Konec perzijske samostojnosti.** Iz Karlskrone poročajo baje iz avtoritativnega vira, da je angleški poslanik v Teheranu Marline odstopil. Njegov naslednik bo najbrže major Stocke. Imenovanje vojaka za angleškega poslanika v Perziji mora utrditi mnenje, da se je Anglija sedaj lotila zadnjih ostankov slabotni perzijske suverenosti. Kakor se zadržuje, je zahtevala Anglija od ententnega vrhovnega sveta v Versailles čete za Perzijo, ker je Indija ogrožena.

— **Angleščina za francoske vojake.** Iz Londona poročajo, da je Clemenceau odredil, naj se francoski vojaki začno učiti angleščine. Za pouk v angleščini so določene dve do tri ure v zaledju in na fronti na teden.

— **Angleška gospodarska vojna po vojni.** V Cardiffu je govoril avstralski ministrski predsednik Hughes o gospodarski politiki po vojni. Hughes je izjavil, da gospodarska politika nikakor ni samo vprašanje carinskih tarifov, marveč da mnogo bolj zadeva delavce, kakor kapitaliste. Ti lahko investirajo svoj denar, če treba preko morja, delavci pa ne morejo vsi preko morja iskati si dela. Zato morajo vzeti vprašanje gospodarske politike sami v roke. Po vojni bo na milijone mož in žena brez dela. Kljub temu mislijo nekateri ljudje na obnovo trgovskih zvez z Nemčijo bolj, kakor na blagor angleškega naroda. Ali pa bo delavstvo, ki si je izvojevalo pravico do rednega dela ob dobri mezdii, če da takozvanim nemškim bratom roko in če pusti na Angleško predmete, ki so jih izdelale s krvjo omadeževane roke, moglo vse to vzdržati, dočim bodo nemški delavci potiskali na zaslužek, da bodo končno angleški delavci brez dela, lačni in na cesti. Surovine so težje gospodarskega boja in tudi ključ do angleške narodne trdnjave. Po vojni se bo pričel hud boj za surovine. Nemčija razume položaj, zato je Rusijo z bajoneto prisilila, da ji dobavlja, kar potrebuje in da sprejema nemško blago. To imenuje Nemčija »odprta vrata«. Nemčija vsiljuje drugim državam svoje blago ter rezervira domači trg tudi le za svoje blago. Siti smo humberga internacionalizma. Predno se Nemčija ne očisti svojega zločina, predno ni njena moč združena, je nečemo pripoznati kot člana rodne narodov!

— **Asquith zopet v angleškem ministrstvu.** Iz Kodanija poročajo, da je skoraj gotovo, da bo Asquith vstopil v vlado. Najbrže ne bo prevzel nobenega ministrskega mesta, marveč samo mesto lorda kanclerja.

— **Angleški vojni krediti.** London, 30. julija. Angleški finančni minister Bonar Law je predložil v spodji zbornici predlog, ki zahteva 700 milijonov funtov šterlingov vojnega kredita, dosedaj še najvišji znesek, kar jih je kdaj zahtevala kaka vlada od parlamenta.

— **Z Nemčijo se ne pogajamo.** Angleški delavski minister je izjavil v nekem govoru: Zopet krožijo vesti o sestanku z zastopniki sovražnih držav. Zadosi poznam nemški narod, da se varujem pred njegovimi zastopniki. Od-

klonil bom vsa taka pogajanja in naj Nemci predlagajo konferenco v Stockholm ali kjer koli. Svetovna vlada nemških socialistov bi bila nezmožna za ljudi, ki so zrasli v svobodi.

— **Ameriški republikanski program za jesen.** V Novem Jorku se je objavil za jesenske volitve republikanski program, v katerem se izreka republikanska stranka za energično nadaljevanje vojne, za ekonomično in vojaško intervencijo entente v Rusiji in za zvezo narodov po vojni. Program kar najstrožje obsoja pomanjkanje vojnega navdušenja in razredni boj. Tudi zahteva ta program, da se mednarodne pogodbe vedno objavijo, predno se ratificirajo.

— **Ameriška prisega proti Nemcem.** »Yorkshire Post« priobčuje besedilo prisage, katero so prisegli v zadnjem času številni Amerikanci. Glasi se tako-le: Nemškemu narodu! Prisega mo svedčano, da nečemo priti v stik z nijednim iz vašega naroda. Mi ne bomo ničesar kupovali od vas in ničesar vam ne bomo prodali. Vse bomo storili, da bomo držali vas daleč od naše dežele in vseh drugih dežel in preprečevali bomo vašim ladijam, da bi kaj kupile in kaj prodale. Storili bomo kar le močemo, da bomo to svojo ravnanje izvedli ob času, ko boste prostovoljno in pismeno priznali, da ste vi Nemci narod morilcev in roparjev, da ste pripravili svoje zavojevalno vojno samo iz požrešnosti proti svojim civiliziranim sosedom, da imate božje ime na jeziku, čeprav ste v zvezi s hudicem, in vselej kadarkoli v svojih molitvah imenujete božje ime, delate to z lažljivo hinavščino. Priznati bodele morali ponižno pred krščanskimi narodi, da bi bila primerna kazen za vaše zločine popolno iztrebljenje nemškega naroda in vsega, kar je nemškega izvora in nemške misli. Zato da se vam dovoli eksistenco in se vas pusti do preklica na svetu, imate izgnati nemški jezik, uničiti vse nemške knjige in spise in priznati, da ste nevedni, da bi še kdaj kakemu dostojnemu človeku pogledali v obraz. Nadalje se morate obvezati za nadaljnih tisoč let, da boste plačevali narodom, katere ste sedaj tako oškodovali, odškodnino, da boste dali zadoščenje narodom, katere ste morili, ženam, katere ste posiljevali, otrokom, katere ste pohabili in da boste živeli v ponižnosti. Prosto vam je obesiti cesarja in vsakega oficirja armade in mornarice, umoriti vsakega uradnika, ki je zastopal deželo v domovini, ali pripravljati izdajo v sovražnih deželah, ustreliti vsakega konzula, ki je sedeloval v infamnem špijaškem sistemu, kateri ste podpirali. Vrniti imate lastnino, katero ste ukradli v zavojevanih bojih drugim deželah. Naučiti se in govoriti imate samo angleški jezik, kot jamstvo za to, da se stamujete načina, na kateri ste vrgli svet v kri. Se po tem, kadar bode izpolnili te predpogoje, boste prepuščeni na najnižjo stopnjo človeštva malo nad divjimi zvermi na polju in v gozdu. Neki nemški list dostavlja k temu: Moglo bi se to prisego smatrati za slab dovpt, ako bi se ne vedelo, da je ameriška vojna blaznostno sposobna za vse.

Ob 50 letnici Narodne čitalnice v Kamniku.

Dne 15. julija je poteklo 50 let, kar je bila ustanovljena kamniška Narodna čitalnica. Društvo si je v polstoletni dobi svojega obstoja pridobilo neveljnih zaslug na kulturnem in narodnem polju ne le za domači okraj, temveč tudi za celokupno slovensko domovino. Svesta si svoje vzvišene naloge, je čitalnica marljivo gojila v prvi vrsti dramatično umetnost ter uprizorila znatno število tudi najtežavnijih iger iz domačega in tujega slovstva z najlepšimi uspehi. Gledališki odsek čitalnice je vzgojil in izobrazil pod vodstvom zaslužnih režiserjev gg. Jos. Stelčeta, pokojnega H. Rebolja ter Rod. Binterja dokaj nadarjenih in izbornih igralskih moči obojega spola, ki bi bili v diko in čast tudi večjim provincijalnim odrom. Čitalnica razpolaga danes z vzorno gledališko knjižnico in izbranim gledališkim repertoarjem. Vseled neumorne delovanja dolgoletnega režiserja g. J. Stelčeta si je nabavila bogato gledališko garderobo in omislila številne rekvizite.

Poleg gledaliških predstav je čitalnica do ustanovitve samostojnega pevskega društva »Lira« v letu 1882, marljivo gojila tudi slovensko petje in glasbo. Prirejala je raznovrstna ljudska predavanja ter proslavila spomin slovenskih velmož s slavnostnimi akademijami in navdušujočimi govori. Pri tem pa tudi ni zanemarjala dolžnosti, širiti prosveto med narodom. Osnovala je obširno ljudsko knjižnico, katere tudi v vojnem času pod vodstvom agilnega knjižničarja g. Fr. Levičnika vzorno deluje za prubo in izobrazbo našega naroda brez razlike stanu in prepričanja. Prezlaslužni slovenski skladatelj g. V. Parma pa je pred leti ustanovil še čitalniški salonski orkester, kateri je do izbruhu svetovne vojne redno prirejal krasno uspele umetniško brezhibne koncerte ter zaslovel širok slovenski domovine. V osebi g. N. Sadnikarja pa je zadobil orkester svojega požrtvovalnega učelnika ter nesebičnega zaščitnika.

Leta 1908, je postala Narodna čitalnica lastnica »Društvenega doma«, kateri se je po celotni prenovitvi slovesno izročil vsem narodnim društvom v splošno uporabo. Po zaslugi gospe dr. Krautove, drugih narodnih žen ter gosp. Sadnikarja se je hval pred vno vplela še električna razsvetljava v vse društvene, restavracijske in kavarniške prostore.

Spomina vredno je omeniti še, da se je misel za ustanovitev Narodne čitalnice rodila v glavi pokojnega odvetnika dr. Valentina Prevca, ki je leta 1866, odprl svojo pisarno v Kamniku. K njemu je še istega leta prišel naj odličnejši pesnik Simon Jenko za koncipijenta. Na ustanovitvenem obnem zboru leta 1868, sta bila oba kot trudoljubna s novotvarka kamniške čitalnice z vzklikom izvoljena prvim predsednikom o odnosno tajnikom. Poverjeni jima častni funkciji sta vestno opravljala do njune preselitve v Kranj meseca julija 1869. Žal so že mla-

k večnemu pokoju, edinole g. Jerneju Grašaku, bivšemu trgovcu v Kamniku, je bilo dano v visoki starosti ter čilemu na duhu ukaži redko slavlje ljubljenskega društva. Da bi čuli iz ust ljubljanskega, še vedno segavega, da si priletnega in bolehnega moža, s kolikim narodnim ponosom, ognjevitostjo in navdušenjem se spominja Narodne čitalnice, koji je stal z zvestim svojim pobratimom že pokojnim Grego Slabanič ob zibelki, bi se vam nehote porosilo oko ter bi mu niti 50 let življenjske dobe ne prisodili.

Ako je naš odlični literarni zgodovinar Fr. Levce že leta 1869 mogel v Stritarjevem »Zvonu« opisuje življenje in slovesno delo pesnika S. Jenka odkrito izreči laskave besede, »da je kamniška čitalnica ena najboljših in najdelavnejših na Slovenskem«, tedaj smemo z njim po preteku 50 let v polni meri samo potrditi, da je slej kot prej ostala iskrena buditeljica narodne ideje, vrla pospeševalnica narodne prosvete in odlična nositeljica ljudske prosvete. Naj živi in procveta v dobrobit vseh, ki jo ljubijo in spoštujejo kot starostko narodnih društev kamniškega okraja!

Mestibor.

Vesti iz primorskih dežel.

Razpust občinskega zastopa v Motovunu. Namestništvo v Trstu je razpustilo občinski zastop v Motovunu spoznavno z istrsko upravo in poverilo vodstvo občinskih poslov posebnemu upravnomu odboru, kateremu predseduje odvetnik dr. Humbert Fornasaro.

Okrožno sodišče iz Rovinja je bilo premeščeno v Puli glasom odloka jušničnega ministrstva, ki je bil danes izdan. Poslovatni priče s 26. septembra.

Tragična smrt gimnazijca. V Splitu se je vračal 15letni Josip Kovačič-Sibiškin z nekim manjšim dečkom s kopanja po polju preko vojaškega strelišča. Ko sta šla mimo zemljišča nekoga Čoke, ju je ustavil kmet Kovačič - Zec in pričel kričati na nju, zakaj da hodita po njegovem svetu. Očitno jima je, da sta prišla krasit. Nastal je prepir. Oni mož je kričal na gimnazijca, da je lump, kakor je bil lump njegov oče. Dečka je to seveda razburjalo in vprašal je energično, zakaj da tako žali njega in očeta. Manjši deček je nato pobegnil, ko pa se je vrnil, je našel gimnazijca Kovačiča na tleh mrtvega. Kovačič - Zec ga je bil tako udaril na sence, da ga je ubil. Ubijalec je na to pobegnil.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Predsednica deželne in gospojne pomožne družbe Rdečega križa na Kranjskem baronica Schwarz je bila odlikovana s častnim znakom Rdečega križa I. razreda z vojni dekoracijo.

— Padel je na bojni poljani France Zbaisnik. Padel je narodu, za katerega je prekipelo njegovo srce, pozleje polno srce iskrene ljubezni, idealne in trdnje energije. Izgublili smo talent - bisler, ki se razvijal v boju za vsakdanji kruh. Po nedolžnem preganjanju je ostal resen in je mnogo, mnogo obetel svojemu narodu.

— Vojaske vesti. Kadetni aspirantje Anton Gostinčar, Bodomir Rohrmann in Fran Veber 17. pp. so imenovani za praporščake.

— Izmenjava vjetnikov iz Rusije. Iz Budimpešte poročajo 30. julija. Posebna vojska komisija je odšla v Rusijo, da uredi sistematično in redno izmenjavo vojnih vjetnikov. Na Ogrsko je že došel prvi transportni vlak iz Moskve s približno 2000 zdravimi vojnimi vjetniki.

— Promocija. Dne 17. julija je bil gospod Dušan Zachoval, sedaj c. kr. poročnik v polju, promoviran doktorjem prava v Karlo Ferdinandovi auli v Pragi. Čestitamo!

— Inženirski izpit iz agronomije je napravil dne 22. t. m. na češki tehniški v Pragi g. ing. agr. T. avčar Loize, rodom Ljubljancin. Čestitamo!

— Deklaracijske razvednice. 8 vrst, poleg raznih narodnih motivov s sliko dr. Kreka in dr. Korosca, izidejo prihodni teden. Razvednice so poseben primerke za razne narodne slavnosti. Del dobčka je določen za razne narodne namene, posebno za slovenske šole v narodno ogroženih krajih. Naročila sprejema »Kotliška tiskarna«.

— Slovenska šola v Mariboru. Vsak dan prihajajo prispevki za našo šolo od blizu in daleč. Zadnjič smo poročali, da so nabrali naši junaki na bojnem polju lepo vsoto ter nam poslali navdušeno pismo. Danes pa smo dobili 190 K iz daljne Azije. Pomislite, v Aziji se spominjajo slovenski topničarji slovenske šole v Mariboru ter poročajo prispevke zanj! Pišejo nam ob enem, kako se zavedajo, da je skrajni čas, da pomagajo svojim bratom proti najhujšim narodnim sovražnikom, ki nam ne privošči narodnih šol, da bi tem lažje ponemčili našo mladino in nam vzeli samostojnost. Posnemajte te vrle narodnjake tudi vi, premožnejši Slovenci in narodne Slovenke v domovini ter prispevajte in nabirajte za slovensko šolo v Mariboru ob vsaki priliki!

— Učitelstvo strada in umira. Službenec 25 let in imam plače, piši in beri 160 K. Ko so ravno počitnice je nas doma 6 glav, drugače smo štiri. Pred mesecem smo dobili 12 kg turškega moka, krompir smo aprila nasadili in ga ni več v zalogi, kruha od aprila že ni videla družina, zabele sploh ne pride nikdar v obcino. Dokler ni bilo počitnic, smo imeli 1 l mleka na dan, ko pa je nastopil čas počitnic — je posestnik mleko odpovedal. Mož že ve zakaj. Če greš prvega v meseca z nahrbtnikom pogledat v sosedno deželo s par kronjci in žepu, si kupiti nič ne moreš. Če se te vendar kaka dobra duša usmili s pesčico moka ali jesprenja, ti na mejni orožnici pobero, tako prideš domov brez kronic, brez živil, pač pa s praznim želodcem. Srečen si, če ti puste v nahrbtniku naberačene koščke kruha, ki si jih dobil, ko si prosjačil od hiše do hiše. Vprašaj me, kaj pa družina vendar je. To je pa tako. Par dni v tednu so zdaj gobe, par dni borovnice, par dni solata brez olja. Zvečer je postelja, jutraj pa črna ječmenova voda. Prvi pridelek so že

tu, a zate niso; kaj pa boš, če bi dal zanje tudi svojo celo mesečno plačo (160 K). Draginske doklade od nikoder ni, dasiravno je čakamo že celih 7 mesecev. Ko pa bo vendar nakazana, bo pa že vse zopet 100% dražje. Pa imas zopet vrage. Res je, za učitelstvo nimajo sreča ne oblasti, čegar služabniki smo, ne prebivalstvo kojemu vzgojujemo deca. Učitelstvo strada in umira.

— Razdelitev sukanca med obrtnike v Ljubljani. Krojači, krojačice, izdelovalci perila, modistke in pod., ki imajo svoje bivališče v Ljubljani (ne tudi v okolici) in ki si hočejo kupiti obrtniški sukanec, preskrbljeni po trgovski in obrtniški zbornici, naj se zglezajo zaradi nakaznice v pisarni krojaške zadruge, Gosposka ulica št. 5, pritičje od 8.—12. ure dopoldne. Nakaznice se bodo izdale le onim, ki se bodo z obrtnim listom izkazali kot upravičeni obrtniki. Izvzete od te razdelitve obrtniškega sukanca so domače šivilje, za katere se bo razdelitev izvršila posebej. Izdava nakaznice se prične v petek, dne 2. avgusta 1918. Nakaznice veljajo do vstega 26. avgusta 1918. S tem dnem se prodaja zaključil in pravica za nakup zapade vsem, ki jo v tem času niso porabili.

— V varstvo poljskih pridelkov bode mestni magistrat postavil več poljskih čuvajev. Reflektanti naj se ob uradnih urah zglezajo pri mestnem gospodarskem uradu, kjer bode vsa potrebna pojasnila. Prinešiti morajo s seboj vsa potrebna izkazila.

— Prememba posesti. Gospod Fr. Iglič, trgovec s papirnim blagom v Ljubljani in posestnik, je kupil znano Popovičovo posestvo na Dolenjski cesti. Obširna poslopja bo g. Iglič prenaresil v tvorniške namene. Zopet nov korak za razširjenje slovenske industrije.

— Na vojaškem pokopališču v Črnem vrhu na Idriji so pokopani naslednji vojaški slovenskih polkov: Korporal Skok Anton, gorski strelski polk št. 2, umrl 7. septembra 1917. Strelca: Dekleva Franc in Sturm Lovrenc, oba gorski strelski polk št. 2, umrla 7. septembra 1917. Pešci: Zlot Ignac, pehotni polk št. 87, umrl 2. septembra 1917; Gersančič Andrej, Bezovniak Anton in Klobas Gregor, vsi trije pehotni polk št. 87, umrli 7. septembra 1917; Filip Fran, pehotni polk št. 89, prideljen 87. pp., umrl 8. septembra 1917.

— Da se proglasi za mrtvega Ivan Ulaga iz Kamnika, je uveden pri tuk. dež. sodišču tozadevno postopanje. Iv. Ulaga, posestnik v Kamniku št. 25, v vrhniškem sodnem okraju, se je udeležil kot vojak 9. lov. bat. bojev na hribu Sv. Mihaela na soški fronti. Od takrat ni nobenega glasu več o njem. Ako se ne oglasi do 1. avgusta 1919, bo proglšen za mrtvega. Valentin Šifer, posestnik v Črnem vrhu v vrhniškem sodnem okraju, se je udeležil kot infanterist 17. pp. bojev na Kalvariji pri Podgori 2. novembra 1915. Od takrat dalje se ne ve nič več o njem. Ako se ne oglasi do 25. julija 1919., bo proglšen za mrtvega.

— Gad je pičil 15letno deklico Zofijo Virantovo v Selnici pri Zelimljah.

— Poparila se je v Cerkljah dekla Marija Kmetič. Težko je opečena po obrazu, prsih in rokah.

— Pred avtomobilom se je splašal konj Valentina Marinkota v Zadobrovi. Marinko je padel pod konja in je precej poškodovan.

— Lepo molzno kravo je odpeljala iz hleva posestnika Fertina v Zirovnici neka mlada ženska, ki jo je zamenjala za kozo v Zgornjih Lazih in dobila še 800 K denarja v gotovini. Orožniki iščejo tatavo.

— Tatvine. Iz mestne šupe v Strelški ulici sta bila ukradena 2 jermena v vrednosti do 7000 K. — Avgustu Trpinu v Kamniku je izginil iz mlina 12 metrov dolg transmisijski jermen, vreden 800 K. — V Zgor. Ležemah so 4 ruski vjetniki pomoli na 21. t. m. najbrže iz vlaka ukradli dve živi teleti, kateri so privlekli v neki bližnji cestni jarek in ju tam zaklali. Ose tele so na to odnesli, drugo pa so skrili v grmu. Ko so prišli po drugo tele, so videli v bližini ljudi, ki so bili že obveščeni o tatvini, vsled česar so zbežali in pustili za seboj 3 italijanske bajonete in eno kladivo. — Na Rečici pri Bledu je prišel h krčmarju Ivanu Klemenčiču neki korporal z 2 infanteristoma. Rekel je, da ima nalogo dobiti sobo za svojega poročnika. Najeli so sobo za poročnika in 3 sobe zase. Zjutraj ob treh so odšli. Drugi dan so Klemenčiču videli, da so jim odnesli v koleni 42 riuh, 16 prtov, 24 serviet, 14 moških srajc, 16 ženskih srajc in še drugega blaga v skupni vrednosti nad 7000 K. Nekemu posestniku iz Javorja je bila v Moravčah, ko je tam v nekateri krajci zaspal, ukradena denarnica s 380 K. Imel pa je srečo, kajti orožniki so kmalu dobili osebo, ki mu je ukradla denar in tudi še 320 K pri njej.

— Konjski tatovi so odpeljali posestnici Kosovi v Loci pri Novem mestu dva konja s kolesjem vred. Malo prej se je zrodila jednaka tatvina pri Škocjanih.

— Oddaja lovov. Na glavarstvu v Kamniku se oddajo 5. avgusta občinski lovi Lahovec, Mlaka, Nevle in Špitič, 6. avgusta pa občinski lovi Rašica, Češnjice in Prevoje.

— Kje je tobak? Iz Litije nam pišejo: V Litiji in Šmartnem že 6 tednov nismo dobili tobaka; med tem ko dobivajo Zagorje in Višnja gora redno tobak, se tukajšnji glavni založnik prav nič ne briga, da bi ga preskrbel pravočasno. Pa kaj ga briga drugi, samo, da se le njemu in nekaterim dobro godi in kadi. Prav, saj mi privoščimo, a privošči naj tudi nam drugim kadilec. V Ljubljani se je dobival tobak redno vsak teden: in na vsake 14 dni, oziroma 4 tedne, sedaj pa že 6 tednov nič. Kje in kedo je vzrok? Ze en teden se govori, da je tobak tu, a se mora čakati na karte. Zakaj pa se še niso izdale preje? Karte za tu so določene šele za avgust; med tem pa se tobak lahko izdaja brez njih, saj ima vsak trafikant zaznavek zglašenec, naj pa v tega vpisuje, ako že mora biti. A po naših mislih tega še ni potreba. Kedaj so že karte vpeljane, a se je tobak izdajal vsejedno brez njih. Ko so pa bile tudi izdane, pa z njimi Toraj tobak, ki je tu v zalogi in še ni kart — kadilec brez njih, ali pa takoj karte in tobak.

C. kr. finančno ravnateljstvo prosimo, da zadevo spravi v pravi tir.

— Moška podružnica sv. Cirila in Metoda za Novo mesto in okolice v Novem mestu ima svoj letni občni zbor v torek, dne 6. avgusta t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih gostilne pri Tučku. Članstvo se vabi k obilni udeležbi. — Odbor.

— Iz črnomajškega okraja. V Dragatušu priredijo ondosti šolari v nedeljo, dne 4. avgusta, dopoldne ob štirih v šolskih prostorih, sledeči igri: »Boječi Matevžek« in »Kaznovani šaljevec«. Nastop dečkov in deklic. Čisti dobček je namenjen v prid oslepelim vojakom na Kranjskem. Prijatelji šolske mladine »Dobro došlic«.

— Vprizoritev igre »Domen« v Novem mestu. Iz Novega mesta nam poročajo: Tukajšnji meščani so vprizorili v Narodnem domu v nedeljo 21. julija t. l. ob 8. uri zvečer narodno igro »Domen« v korist slepih vojakom. Prireditelj je v vseh ozirih izvrstno uspešna in dasiravno je večina sodelujočih nastopila javno šele prvič, je vendar pokazala velike zmoglosti in globoko razumevanje igralcev. Istotako so se posrečile težke scene, kjer nastopijo večje skupine »kmetov«, »fantov«, »biričev« in tu se je jasno pokazalo kako potrebno je, da se tudi postranske vloge poglabijo z vso resnobo v delo, ker imajo namen tem zarnje osvetliti vodilne osebe in glavno dejanje. V splošnem je prireditelj popolnoma ustrezala vsem zahtevam igre in zato so vsi igralci želi od občinstva najbrže priznanje in pohvalo. Na splošno željo občinstva se je igra teden pozneje še dvakrat ponovila in obakrat z istim uspehom. Ze čisti dobček je pokazal, kako vneto so se ljudje odzvali večerilu in pri vseh treh prireditvenih večerih je bila dvorana Narodnega doma do zadnjega kotička napolnjena. To je jasen dokaz, da naj se prireditelj z isto resnostjo še nadalje poprimo tako plodnega dela in vprizorijo še mnogo podobnih predstav. — J — c.

— Celjsko pevsko društvo priredi v nedeljo 4. avgusta v prostorih »Narodne čitalnice« v Šostanju (hotel »Avstrija«) koncert. Spored: »Milada« (Dr. G. Ivavice), »V snežcu«, »Petnaest let« (E. Adamič), »Jegerle«, »Pod klanc«, »Po Savci«, »Kako t' bom ljubila«, »Kranjčev Jurij«, »Pojdem v rutec« (slov. narodne pesmi); »Jaz bi rad rdečih rož« (Z. Prelovec); »Proletni zvonci« (F. S. Vilhar), »O jesenske duge noči«, »Igra kolov« (A. Anděl), »Povej te ve, planine« (A. Foerster) in »Na dan« (J. Aljaž). Koncert se vrši ob vsakem vremenu — Začetek ob 3. uri popoldne (v slučaju slabega vremena ob 4. uri popoldne). Ker je del dobčka namenjen slovenski šoli v Mariboru, pričakujemo obilne udeležbe. Vstopnice ima v predprodaji »Čitalnica« v Šostanju. Po koncertu je prosta zabava v hotelu in na vrtu. — Par tednov pozneje obišče »Celjsko pevsko društvo« Zalec in priredi tam koncert. Za dan 15. septembra pa je namenavan v celjsko »Narodnem domu« večji koncert salonskega orkestra »Sentneterskega prosvetnega društva« v Ljubljani z obširnimi sporedom.

— Poroka. V Račeh pri Zidanem mostu se je poročil gospod Ivan Mermolija, poštni nadkontrolor iz Gorice, z gospico učitelico Olgo Doljakovo.

— Bralno društvo v Letušu (Sav. Dolina) obhaja 11. avgusta t. l. dvajsetletnico svojega obstanka in priredi ta dan društveno slavnost; na dnevnem redu je poleg drugega slavnostni govor in igra »Rdečelaski«. Ker je čisti dobček namenjen v dobrodelne namene, vabi k obilni udeležbi odbor.

— Modro galico v Ptuj je t. dni prodala podružnica kmetijske družbe trgovcu Fr. Miheliču iz Dobreave na Hrvaškem, ker ima v ptujskem okraju nekaj vinogradov. Dala mu je tudi kar na mah 5025 kg kalijeve soli. Domačini čakajo in čakajo in ne dobijo. Tu se pa da cela zaloga. Kaj tiči za tem? Vse to, kar za njihovim hrbtu napravijo nemurji. Odprite oči!

— Danes nov spored v Kino Central v deželnem gledališču! Več inserat v današnjem številku.

— Kino Ideal. Danes, v sredo, 31. julija, nepreklicno zadnikrat znameniti nordijski mirovni film: »Pax aeterna«. Kdor si to zanimivo delo še ni ogledal, naj to stori danes, jutri, v četrtek 1. avgusta in v petek 2. avgusta — samo dva dneva — se predvaja Riharda Ossvalda življenska slika v 4 dejanjih: »Senca preteklosti«. Kino Ideal.

— Izgubila se je v soboto popoldne srebrna ura zapestnica. Ker je bila drag spomin, se prosi da jo pošten najdite! Proti dobri nagradi, oziroma z živili, odda na Dunajski cesti št. 36, pritičje.

— Našli so se ključji — dobe se v trafiki Češark.

Aprovizacija.

† Krušne komisije bodo uradovale v petek, dne 2. in v soboto dne 3. avgusta od 8. do 1. ure popoldne. Izdajale se bodo v petek izkaznice za sladkor in milo, v soboto izkaznice za kruh.

† Zmanjšanje krušne racije. V večerašnji izredni seji je mestni aprovizacijski odsek bil primoran pritrditi predlogu, da se zmanjša krušna racija na 125 gramov in se bodo odslej pekli hlebčki po 50 dgk, mesto dosedanjih 70 dgk. Cena hlebčka je 28 vinarjev. C. kr. deželna vlada, žitnoprometni zavod in mestna aprovizacija so storiš vse, da bi preskrbeli Ljubljano z zadostno množino moka, vendar so bila vsa prizadevanja brezuspešna. Z največjo težavo se je dobilo vsaj toliko moka, da bo mogoče peči kruh v zmanjšani raciji. Opozorjamo tozadevno tudi na današnji razglaz.

† Meso na zelene izkaznice B št. 1401 od konca. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1401 do konca prejmejo goveje meso v četrtek, dne 1. avgusta dopoldne v cerkvi Sv. Jožefa. Določen je ta - fe red: Od ¼/8. do 8. št. 1401—1600, od 8. do ¼/9. št. 1601—1800, od ¼/9. do 9. št. 1801—2000, od 9. do ¼/10. št. 2001—2200, od ¼/10. do 10. št. 2201 do konca.

† Mast za IX., I. in II. okraj se bo delila v vojni prodajalni v Gosposki ulici po sledečem redu: V četrtek dne 1. avgusta popoldne pridejo na vrsto stranke IX. okraja št. 1 do 400, v petek dopoldne št. 400 do konca in stranke I. okraja št. 1 do 300, popoldne št. 300 do 700, v soboto dopoldne št. 700 do konca in popoldne stranke II. okraja št. 1 do 400. — Mast dobe — po 20 dgk na osebo — izključno le one osebe, ki imajo nakazilo za mast s kuponom za mesec julij. Cena 48 K za kilogram. Posodo je prinesiti seboj.

† Marmelada na zelene izkaznice B. Stranke z zelenimi izkaznicami B prejmejo marmelado v četrtek, dne 1. avgusta in v petek, dne 2. avgusta pri Muhleinsu na Dunajski cesti. Določen je tale red: v četrtek, dne 1. avgusta od 8. do 9. dopoldne št. 1 do 180, od 9. do 10. št. 181 do 360, od 10. do 11. št. 361 do 540, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 540 do 720, od pol 3. do pol 4. št. 721 do 900, od pol 4. do pol 5. št. 901 do 1080, od pol 5. do pol 6. št. 1081 do 1260, v petek, dne 2. avgusta dopoldne od 8. do 9. št. 1261 do 1440, od 9. do 10. št. 1441 do 1620, od 10. do 11. št. 1621 do 1800, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 1801 do 1980, od pol 3. do pol 4. št. 1981 do 2160, od pol 4. do pol 5. št. 2161 do 2340, od pol 5. do pol 6. št. 2340 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 1 kg marmelade, kg stane 2 K.

† Sladkor na izkaznice št. 63 se dobi v trgovini g. Khama, Miklošičeva cesta.

Prosveta.

— Koncert. Naš veliki umetnik - pevec, c. kr. dvorni operni pevec gospod Julij Betetto bo v koncertu dne 8. avgusta v Ljubljani poleg lepih skladb svetovne literature izvajal znamenite slovenske izvirne skladbe najboljših skladateljev za solopje Antona Lajovica, Josipa Pavčiča, Frana Gerbiča in Emila Adamiča. Pel bo Lajovičev duhoviti in čutpolni pesmi »Veter veje« in »Mesec v izbi«; Pavčičevi najprej, še nikdar izvajani pesmi na Zupaničev besedilo »Priplula je pomlad« in izredno učinkujočo, karakteristično šalljivo pesem »Dedek Samonog«; Gerbičevi pesmi, dramatično »Kam?« in prijazno ljubezljivo »Pojdem na prejo« ter Adamičev pesem »Pri studencu«. Predprodaja vstopnic se že vrši.

— Lassar - Kohnova kemija v predvodu. Kakor čujemo, pripravlja neko književno podjetje prevod imenovane knjige za naše šole. Knjiga je izborna in na več jezikov prevedela. Hkratu pa namerava tudi Družba sv. Mohorja izdati imenovano delo, kako da bomo imeli dvojce, kakor svoj čas »Z ognjem in mečem«, ki je izšel v Ljubljani in Novem mestu. Iskreno pozdravljamo, da so se v Celovcu odločili tudi tehnični svirari izdajati, vendar bi Matice, Mohorjevi in Leonovi Družbi priporočali izdajati le originalne spise ali pa po najnovejših virih tako sestavljene knjige, da jih zamoremo med izvirne pristevati. Da se v bodoče dvojce zalogo ne primerijo bi bilo prav, ako bi imenovani zavodi upstavlili večleten (10—15 let) načrt, po katerem se je strogo ravnati in je treba seveda nova dela razpisati in ne čakati, da pisatelji poljudne stvari pošiljajo. Tako početje nima pravega reda in kaj nima, pr. Mohorjeva Družba stori, ako dobimo dvoje enakovrednih, ne glede na dejstvo, da je knjiga za šole pač dobra, za širše občinstvo naj bi se bil pa g. pisatelj vsaj toliko potrudil, da bi bil po več virih del sestavljen in ne kar prosto prevedel, kakor vsak sedmošolske lahko stori. — Škoda velikih stroškov in ako le mogoče naj še namera prepreči. — g.

Razne stvari.

• Prava pristna kava. Iz Prage poročajo, da so zaplenili v nekem skladišču v Toplicah 196 vreč kave iz mirnih časov v vrednosti 800.000 kron.

• Kubelki je kupil na Gorenjem Ogrskem posestvo Biscufalu za 11 milijonov kron. Posestvo je bilo nekdanji last princa Otona Windischgrätz.

• Smrtonosna španska bolezen. Španska bolezen v Švici je zahtevala do sobote 800 žrtve, samo v Bernu je umrlo 128 oseb. Od ponedeljka sem je bilo še nadaljnih 45 smrtnih slučajev. Bolezen še nič ne pojema.

• Železnika nesreča pri Berlinu. Iz Berlina poročajo dne 30. julija: Na progi Landsberg - Schneidemühl je skočil današnji berlinski brzovalci s tira. Mnogo vozov je popolnoma zdrobljenih. Dosedaj so izkopal 30 mrtvih in 20 težko ranjenih.

• Zvišanje krušne racije v Berlinu. Kakor poročajo listi iz Berlina, se bo delil kruh, oziroma moka od srede avgusta naprej zopet v prejšnji množini 300 gramov na osebo in dan. Kot nadomestilo za prvi brezmesni teden, ki se začne dne 19. avgusta, dobe prebivalci zgodnji krompir.

• Polica j za 12letnim dečkom na vlaku. Na ogrski obmejni postaji Slati na je ogrski obmejni policaj prijel 12letnega dečka z Dunaja, ki je imel krompir v nahrbtniku. Deček je imel od vagona do vagona, policaj za njim, deček na streho, policaj za njim, deček je pri skoku z vagona na vagon padel z vlaka, ki ga je povozil. Železniški službenici so hoteli policajja ugonobiti, pa je urno zbežal.

Gospodarstvo.

— Na dunajski borzi so šli večeraj kurzi takoj po otvoritvi borznega poslovanja navzgor. Škodovke so profitirale za 16 in turški vrednostni papirji od 3 do 13 K. Kasneje se je izpremenilo razpoloženje, ker je Budimpešta začela prodajati. Vključ temu so avancirale delnice paroplovnih družb. Notirale so: Anglobank 609, Avstrijski kreditni zavod 90650, Ländersbank 620, Unionbank 70190, Avstrijski Lloyd 1970, državne železnice 1019, Alpinke 1036, Atlantic 1348, »Concordia« 915. — Glasom uradnega poročila dunajske devizne centrale so notirale na Dunaju inozemske devize sledeče: za 100 nizozemskih goldin. se je pla-

čalo 49250, za 100 švicarskih frankov 24350, za 100 bukušskih levov 11150, za 100 bolgarskih levov 126, za 100 švedskih kron 312 in za 100 italijanskih lir 90 K.

— Zvišanje poštne brzajavne in telefonskih pristojbin. Današnji dunajski iutraniki poročajo, da je v najkrajšem času pričakovati prav občutnega zvišanja vseh poštne brzajavne in telefonskih pristojbin.

— Zvišanje transportnih tarifov je določeno za vse ogrske državne železnice, kakor poročila dunajska »Zeit«, za 1. september t. l. kakor smo že poročali, se zvišajo tarifi za 70 odstotkov, samo za premog za 40. — Istočasno bodo tudi avstrijske državne železnice zvišale transportne tarife približno za iste odstotke.

— Množina žita, katero si sme kmetovalec obdržati zase in za osebe, ki žive v skupnem gospodarstvu, se je v večerajšnji odredbi ministrstva za ljudsko prehrano določila. Glasom te ministerijske odredbe si sme pridržati kmetovalec za vsako osebo, ki ima več kakor 15 let, po 11 kg žita na mesec, za ostale osebe pa po 9 kg. Ta kvota je določena za kmetovalce, ki se osebno udeležujejo poljskega posla, drugi pa si smejo pridržati samo po 675 kg žita na mesec za vsako osebo, ki se spada k gospodinstvu.

— Izvoz sadja, ki dozori pred 15. avgustom, je iz mariborskega okraja dovoljen le z dovoljenjem glavarstva. Vse sadje je načeloma namenjeno za izdelovanje marmelade in posušenega sadja za mesto Maribor. Za uporabo v političnem okraju Mariborskem pa je prosta vsaka množina.

— Obmejni promet s senom med Stajersko in Ogrsko. Takozvani ogrski »prekodeljanci«, ki imajo svoje domačije na ogrski strani, travnike pa na stajerski, so prosili namestništvo, naj jim olajša spravljane njihovih sena iz Stajerske na Ogrsko. Namestništvo je le po pogojno dovolilo, ako dovolijo tudi ogrske oblasti stajerskim posestnikom prevažanja sena iz Ogrske. Namestništvo je že v tem smislu obvestilo obojne glavarstva ter jim naročila, naj bodo liberalna. Želja po olajšavi je nastala ob letošnji moči, ko je ravno radi formalnosti šlo mnogo sena v nič. Namestništvo pa poroča, da prevzame v bodoče vso to skrb dunajske centrala. Sedaj nastane iz vsakega posameznega slučaja »morska kača« in kakšno bode seno, ki ga »prevzame« v oskrbo, ta urad predno pride v lastnikove roke ve vsak, ki je imel kdaj kaj opravek z dunajskimi centralami.

— Izbrisana zadruga. V zadrugnem registru okrožnega sodišča v Novem mestu se je vsled neposlovanja in vsled pomanjkanja članov izbrisala zadruga »Kmetijsko društvo v St. Vidu pri Zaticini«.

— Prodaja premogovnika »Rapid«. Praga, 30. julija. Danes se je vršil občni zbor Bušteharske železniške družbe, ki je sklenil oglasno, da prodaja svoj premogovnik »Rapid« praški Kreditni banki za 18.000.000 K. V upravnih svet je bil izvoljen princ Edvard Liechtenstein, ki je bil pred nedavnim kooptiran tudi v upravni svet dunajske Bodenreditanstalt, tako da bo vlek sedaj na samih tanih letno skoro pol milijona kron.

— Sodarji gredo na Madžarsko. »Reichspost« poroča, da je veliko povpraševanje po sodarjih in sicer vsled navijanja cen s strani madžarskih prodajalcev vina, ki je provzročeno po letošnji ugodni vinski letini. Madžari ponujajo sodarjem trikratno plačo in prosto hrano. V dunajski sodarski obrti se dela samo v akordu ter znaša tedenska mezda za sodar

Svarilo! Opečeno opozarjam p. n. tvrde, da nisem plačnica za blago, vzeto od kateregakoli na moje ime, ako ga nisem naročila osebno.

Josipina Podkrajšek,
3870 trgovka.

Pes-čuvaj,
močan in zdrav se kupi. Eventuelne ponudbe na „Dejniško pivovarno Laško“, Laški trg, Spodnje Stajersko. 3866

Vzame se v najem ali kupi majhna hišica

v Ljubljani. Ponudbe pod „ROSTO-HAR“ na uprav. „Sloven. Nar.“ 2334

Stanovanje:

z 2 ali 3 sobami in kuhinjo išče mirna stanka brez otrok za takoj ali novembrov termin. — Kdor odda ali preskrbi stanovanje, dobi dobro nagrado v živilih. — Naslov pove uprav. „Slovenskega Naroda.“ 3869

Išče se meblirana mesečna soba

z eno, če mogoče z dvema posteljnima. Ponudbe pod „M. R. 3926“.

Znamke: bosanske, za ces. Karlov fond, ki so bile le 4 dni v prometu, odda par stavkov. — Kdo, pove uprav. „Slovenskega Naroda.“ 3852

Kupi se posestvo

majhno ali veliko. — Franc Kos, Li-boje, pošta Petrovče. 3861

Kdor ima ob nenadni izselitvi STANOVANJE

2 sob s pripadki, naj ponudi pod „ROSTO-HAR“ na upravništvu „Slovenskega Naroda.“

Išče se

dobro ohranjena visoka omara, en predalnik in ena toaletna mizica z ogledalom. — Cenjene ponudbe pod „št. 100 3795“ na upravništvu „Slovenskega Naroda.“

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja povodom nenadne izgube našega srčno ljubljenega, nepozabnega soproga oziroma očeta, sina in brata, gospoda

Fran Stoparja

izrekamo tem potom svojo najprisrčnejšo zahvalo. Osobito pa se zahvaljujemo darovateljem prekrasne cvetja, sl. pevskemu društvu „Ljubljanski zvon“ za ganljive žalostinke ter vsem, ki so spremili v tako mnogobrojnem številu nenadomestljivega pokojnika k njegovemu prezgodnjemu grobu. 3859

V Ljubljani, dne 30. julija 1918.

Žalujoči ostali.

SIGORIN

zatre čudovito naglo

STENICE

vzorčna steklenica 4 K, velika steklenica 16 K, brizgalnica 2 K. Dobiva se povsod. — Glavna razpošiljalnica 3734 Leksarna „pri upanju“ Apotheke »zur Hoffnung“, Pécs 45, Ogrsko.

RAZGLAS.

Ker je dovoz krušne moke postal v zadnjem času povsem nezadosten, ter so tudi vse najodločnejše intervencije c. kr. deželne vlade, žitno-prometnega urada in mestne aprovizacije imele začasno le delni uspeh, dočim je zadostna pomoč obljubljena še le za prihodnje tedne, prisliljena je mestna aprovizacija, ako se hoče izogniti popolni ustavitvi peke kruha za nekaj dni, **začasno skriti dnevno krušno racijo na 125 gramov.**

Od jutri dne 1. avgusta vnaprej se bodo torej pekli hlebčki po 500 gramov (mesto dosedanjih 700 gramov) ter se bodo kakor dosedaj na vsako posamezno krušno karto dalo četrt hlebčka. — Cena hlebčka se zniža na 28 vin, oz. posamezni raciji na 7 vin. Na podlagi prejetih obljub je povsem opravičeno upanje, da bo to neljubo toda neizogibno skrajšanje itak že nezadostne krušne racije trajalo le nekaj dni in da bo v najkrajšem času zopet mogoče izdajati vsaj dosedanje polne racije.

Občinstvo naj blagovoli s potrpljenjem prenesti tudi to trdo preskušnjo, ki je že prej zadelo tudi celo vrsto drugih mest. Storilo se bo od strani vseh pristojnih činiteljev slej ko prej vse, da se doseže čim hitrejša pomoč. Najpotrebnejše sloje prebivalstva se bo odškodovalo z izdajo masti, sladkorja in cikorije v pomožni akciji. — Drugih nadomestil za sedaj ni na razpolago.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 31. julija 1918.

Za odsotnega župana:

Dr. Karel Triller, podžupan.

Danes nov spored v
KINO CENTRAL
v deželnem gledališču.

:: Heda Vernon ::
v odlični veseloigri

Brazgotina na kolenu.

Igra danes v sredo,
jutri v četrtek in v petek.

3871

Gospod išče za takoj meblirano sobo

s separatnim vhodom, ako mogoče tudi hrano. Naslov pove upr. „Sl. N.“ 3854

Dve dijakinji : srednjih sol iščeta hrano in stanovanje pri boljši rodbini. — Plača deloma tudi v naturalijah. Cenjene ponudbe pod šifro „Dolenjsko 3835“ na upravništvu „Sloven. Naroda.“

Dobra kuharica

se takoj sreje za Ljubljano. — Plača 50.—60. K. — Pismene ponudbe na upravništvu „Slovenskega Naroda“ pod: „Dobra kuharica 3892“.

KONTORISTINJA

prvovrstna moč v knjigovodstvu in korespondenci, se sprejme v večjo trgovino na deželi na Stajerskem. — Vsa oskrba v hiši, plača po dogovoru. — Naslov pove uprav. „Sloven. Nar.“ 3814

Stiskalnice

za stiskanje sena, papirja, odpadkov itd. v baie (Ballenpresse) se odda. — Ogledati v Ljubljani. — Vprašanje na Kranjsko tovarnico za železnico A. Nagel v Kamniku. 3860

Iščem STANOVANJE

s tremi sobami ali več, z električno razsvetljavo in vsemi priključitvami, po možnosti v bližini pošte za takoj ali pozneje. Cenjene ponudbe na uprav. „Sl. N.“ pod „šubo in zračno 3857“.

Stalen gospod išče eno ali dve strogo separirani sobi

v središču mesta. — Cenjene ponudbe na upravništvu „Slovenskega Naroda“ pod „jurist 3856“.

Stopnice

hrastove, prima, 8 m dolge, 120 cm široke, odda 3867

Ljubljanska kreditna banka.

Proda se večja množina različnih suhih barv os kreda (Grundkreide), plovec (Bimsstein), stroj za čiščenje meda, mlin za kavo ali žito in mlin za maki, konirne stiskalnice, kozarci za kompot, brusi, vozček z enim kolesom in še druge stvari, v sedanjem času potrebne. **Fran Kraigher, Ljubljana, Gospod-ska ulica št. 5.** 3852

Kumno, borovnice, brinje in vse zdravilne rastline na debelo in drobno kupuje

„HERBA“

zadruga za uzgoj i izkoriščavanje ljekovitog bilja, korjenja i plodina 3-64

Zagreb, Jurišićeva ul. 18.

Ponudbe z vzorci in ceno.

Razprodajam

svojo trgovino z velikim skladiščem manufakturne in mešane stroke za jako ugodne cene.

Ustmene ponudbe na — 3656

VILIM PICK, ZAGREB, Savska cesta 68.

Kupujem zamaške in vreče

in plačujem za nove zamaške do K 95.— za kilo, stare zavrtane pa ne zlomljene zamaške do K 55.— za kg, dolge šampanjske zamaške (ne umetne zamaške) do K 1.— za komad ter vreče do K 14.— za komad. — Prevzamem vsako množino proti vzorcu in sporočitvi naprej po povzetju.

E. Landskroner, nakupovalnica vret in zamaškov

Gradec, Lendkai 15.

Kupujem zamaške in vreče

in plačujem za nove zamaške do K 95.— za kilo, stare zavrtane pa ne zlomljene zamaške do K 55.— za kg, dolge šampanjske zamaške (ne umetne zamaške) do K 1.— za komad ter vreče do K 14.— za komad. — Prevzamem vsako množino proti vzorcu in sporočitvi naprej po povzetju.

E. Landskroner, nakupovalnica vret in zamaškov

Gradec, Lendkai 15.

Velika hiša

v Ljubljani na ugodnem prostoru je ceno naprodaj. — Ponudbe (ne anonimne) pod: „št. 1834 3788“ na upravništvu „Sloven. Naroda.“

Iščem za stalno MEBLOVANO SOBO

z električno razsvetljavo. Ponudbe pod „dr. Olip 3841“ na upravništvu „Slovenskega Naroda.“

Kupim proti takojšnjemu plačilu večje posestvo,

oko 30 orolov ne v preveč hribovitim kraju Kranjske. — Ponudbe pod **A. Z. poštno številko Postojna.** 3813

Hišna,

ki zna dobro likati in pospravljati sobe in dekle za vsa druga domača dela se sprejme takoj v službo. — Plača sedanjim razmeram primerna, hrana zadostna. Kje, pove upr. „Sl. N.“ 3831

Vzamejo se v najem trgovski lokali ali večja skladišča.

Kupi se tudi hiša, pripravna za trgovino v Ljubljani. Ponudbe pod „trgovina 3782“ na uprav. „Sloven. Nar.“

V morskem kopališču Grado, ki ima najlepšo budočnost, 3796

se proda vila

ležeča v bližini obrežnega kopališča. Vila je na vse štiri strani prosta, ima krassen razgled na morje ter se sestoji iz 3 saiona, 16 sob, 6 kabinetov, 1 kopalno sobo, kuhinjo in že opravljena z najmodernejšim komfortom. Natančne podatke: **Anton Budin, Trst, Via Gaspare Gozzi No. 3, IV. nad.**

Kupujejo se suhe češnje, borovnice ter letošnje gobe.

Ponudbe z navedbo množine in cene na tvrdo **Josipa Val, Ljubljana.**

ŽENITEV.

Vdovec, državni uradnik, 44 let star, z odraslimi otroki, želi v svrhu zakonit znanja z omikano, dobro srčno gospico ali vdovo brez otrok z nekaj imovine in ne pod 32 let staro, mirnega značaja, čiste preteklosti, delavno, varčno in povsem večjo gospodinjstva, koje voditi mora sama. Le resne ponudbe s sliko, ki se vrne, z opisom razmer in pravičnim naslovom do 10. avgusta t. l. pod „Udobnost št. 12714 3811“ na uprav. „Sloven. Naroda.“ — Tajnost zagotovljena.

Priporočamo krasne

plašče, jopice, krila, kostume, nočne halje, perilo, modne predmete, športne klobuke in steklenice. Zelo solidna trrdka.

M. Kristofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša. 2652

Fin

otroške obleke

in krstne oprave.

Kupujem zmedene ženske lase.

Stefan Strmoli,

Ljubljana, Pod Zrnanč št. 3.

POZOR! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer ob delavnikih samo od 9. do pol 1.

„ADRIJA“

Mirodilnica in zaloga fotografskih aparatov ter potrebščin.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slamičke „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Velika hiša

v Ljubljani na ugodnem prostoru je ceno naprodaj. — Ponudbe (ne anonimne) pod: „št. 1834 3788“ na upravništvu „Sloven. Naroda.“

Iščem za stalno MEBLOVANO SOBO

z električno razsvetljavo. Ponudbe pod „dr. Olip 3841“ na upravništvu „Slovenskega Naroda.“

Kupim proti takojšnjemu plačilu večje posestvo,

oko 30 orolov ne v preveč hribovitim kraju Kranjske. — Ponudbe pod **A. Z. poštno številko Postojna.** 3813

Vajenec

se sprejme v knjigovodstvo 3818

A. BABKA, Kongresni trg 13

Soba za pisarno

se išče. Ponudbe poštni predal 151.

SUHE GORE (jurčke)

kakor tudi druge zaplembe ne podvržene deželni in gozdne pridelke (maline, jagode, med itd.) kupuje po najvišjih cenah. **M. RANT, Kranj.** 2693

Prazne vreče

vsake vrste in suhe gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevni cenah trg. firma

J. Kušlan, Kranj, Gorenj.

Hiša v Ljubljani

v dobrem stanju, se kupi. Pismene ponudbe na upravništvu „Slovenskega Naroda“ pod: „K/3804“.

Prva avstrij. zavarovalnica proti vlomom na Dunaju,

glavno zastopstvo za Kranjsko v Ljubljani, **Mestni trg 25,** je od 1. avgusta zopet odprta in uraduje vsak dan od 3.—6. popoldne. 3865

DRVA,

hrastova, bukova, gabrova, brezova, jelševa cepljena ali okrogla, 1 m. dolga, kakor tudi kostanjev, hrastov in vsak drugi les kupuje po najvišji ceni **Alojzij Plausterer, Sv. Jurij ob juž. želi.** Plačilo takoj proti duplikatnemu voznomu listu.

Prostovoljna prodaja posestva.

Proda se prostovoljno na lepem in zdravem mestu, 4 km. od Lujzinske ceste ležeče posestvo v velikosti 240 orolov. Od tega je 15 orolov njiv, 5 orolov vrt in sadovnjaka, 4 orole travnika, 7 orolov vinograda, 130 orolov loze, drugo pašniki z novo prizemno hišo in gospodarskimi poslopji. **Cena 350.000 kron.** Bližja pojasnila daje **Mirjo Ribič** obš. tajnik v **Netretho pri Karlovcu, Hrvaško.** 1656

Kupim nove in stare KLOBUKE

moške in ženske, mehke, ne preuknjane in ne od moljev svedene, vsake oblike in vsake množine. 3605

ANT. JIRMUS, PRAGA I., Bilekova ulice 8. Telefon 5247. Iščejo se pridni nabiralci.

Tvrda Feliks Urbanc v Ljubljani

naznanja svojim cenjenim odjemalcem, da ostane trgovina na debelo in drobno od 1. do 31. avgusta

zaprta. 3863

Ivan Zupančič,

izdelovanje metel, Ljubljana, Nova ulica št. 3

(Marije Terezije cesta), popreje Karlovska c. 6,

naznanja zopetno odprtost obrti in se priporoča cenj. odjemalcem. 3853

Prvovrstno, najtrpežnejše blago.

Trgovina Anton Škofa

na Dunajski cesti

ostane radi nakupa blaga od 29. julija do 24. avgusta

zaprta. 3786

Priporoča se trrdka

JOS. PETELINC, LJUBLJANA

tovar. zaloga šivalnih strojev za obrt in domačo robo, ter njih delov, igel in olja.

Istotam prodaja galanterijskega blaga, ter potrebščin za šivilje, krojače in čevljarje. Postrežba točna in solidna — cene zmerne.

blizu frančiškanskega mostu levo, ob vodi sv. Petra nasip 7.